

bestemmelser skønnes at burde opretholdes, anset det for rettest, at der for Grønland indføres bestemmelser, svarende til de for det øvrige land gennemførte forskrifter om adgang til indbringelse af administrativ frihedsberøvelse for domstolene.

Frihedsberøvelse uden en domstols beslutning har indtil nu kunnet forekomme i følgende tilfælde:

a. Fjernelse af børn fra hjemmet. I medfør af midlertidig landsrådsvedtægt om børneforsorg af 9. januar 1952 §§ 7—9 kan kommunalbestyrelsen i de i § 7 nævnte tilfælde efter indstilling fra forsorsudvalget — i et møde, hvori samtlige kommunalbestyrelsesmedlemmer samt kredsdommeren deltager og stemmer for — bestemme, at et barn under 16 år skal fjernes fra sit hjem. En sådan bestemmelse kan af barnets forældre eller af den, hos hvem barnet opholdt sig, da fjernelsen fandt sted, indanke for landsrådets børneforsorsudvalg; sådan indankning kan også finde sted, når kommunalbestyrelsen har afslået en begæring om barnets hjemtagelse. Såfremt de foreslåede lovbestemmelser vedtages, vil statsministeriet søge landsrådsvedtægten ændret i overensstemmelse hermed; særlig bemærkes, at reglen om, at kredsdommeren deltager i det møde, hvori der tages beslutning om fjernelse, bør udgå, samt at adgangen til indankning for landsrådets børneforsorsudvalg bør bortfalde.

Landsrådsvedtægten er optaget som bilag 3 til nærværende lovforslag,

b. Sygdomsbekæmpelse (bortset fra kønssygdom). I regulativ for bekæmpelse af smitsomme sygdomme i Grønland af 27. august 1928 findes der dels i §§ 8—15 regler om, at distriktslægen til forhindring af smitsomme sygdommes udbredelse kan tage bestemmelse om isolation af personer ombord eller i land, dels i kapitel III regler om epidemivæsen, hvorefter sundhedskommissionerne har adgang til at afspærre en smittet egn fra den øvrige del af landet samt til at isolere enkelte smittede pladser eller personer. Af disse regler vil kun de bestemmelser, der omhandler egentlig frihedsberøvelse af en enkelt eller enkelte personer, men derimod ikke bestemmelserne om afspærring af områder til forhindring af udbredelse af smitte, falde ind under grundlovens § 71, stk. 6, og nærværende lovforslag.

Det ovennævnte regulativ er optaget som bilag 4 til nærværende lovforslag.

Der er i lov nr. 275 af 27. maj 1950 givet statsministeren bemyndigelse til at udfærdige forskrifter til forebyggelse eller bekæmpelse af sygdomme. Såfremt nærværende lovforslag vedtages, vil regu-

lativets bestemmelser blive udformet i overensstemmelse med loven.

c. Bekæmpelse af kønssygdom. I regulativ for bekæmpelse af kønssygdom i Grønland af 27. august 1928, der er optaget som bilag 5 til nærværende lovforslag, er det i § 3 bestemt, at den, der søger at skjule sin sygdom, af sundhedskommissionen kan tvangsindlægges på sygehuset; ligeledes kan en patient tvangsindlægges, når han ikke følger den foreskrevne kur eller overtræder forbudet mod at rejse til andre steder. Er sygdommen syfilis, kan tvangsindlæggelse altid finde sted. Såfremt nærværende lovforslag vedtages, vil bestemmelserne blive ændret administrativt i overensstemmelse hermed. Regulativet er optaget som bilag 5 til nærværende lovforslag.

d. Medens der for det øvrige Danmark findes udtrykkelige lovbestemmelser om tvangsindlæggelse og tilbageholdelse af sindssyge og åndssvage, findes der i grønlandsk ret ingen bestemmelser af denne art. Desuagtet er der undtagelsesvis forekommet tvangsmæssig indespærring af sindssyge i tilfælde, hvor nødretlige hensyn har gjort en sådan indespærring nødvendig. Der findes ingen bestemmelse om, hvilken myndighed der kan træffe en sådan disposition. Er der en læge til stede, vil det oftest blive ham, der tager stilling til spørgsmålet, i andre tilfælde må øvrighedens stedlige repræsentant, f. eks. kommunefogden, afgøre spørgsmålet.

Da der ikke i Grønland findes særlige hospitaler eller åndssvageanstalter, har statsministeriet ikke ment at burde tage spørgsmålet om udfærdigelse af udtrykkelige lovbestemmelser på dette område op til overvejelse. Følgen af mangelen på bestemmelser på dette område er, at frihedsberøvelse af sindssyge og åndssvage personer kun kan ske, hvor det er påkrævet ud fra en nødretsbetragtning, og det skønnes ikke muligt med henblik på disse situationer at give nærmere regler om, hvilken administrativ myndighed der skal kunne bestemme frihedsberøvelse, idet det må afhænge af, hvilke myndighedspersoner der er til stede på det pågældende sted.

Bestemmelserne i forslaget § 21 og 22 er affattet i overensstemmelse med bestemmelserne i lov nr. 173 af 11. juni 1954 om ændringer af den danske retsplejelov med de ændringer, som er nødvendiggjort af de lokale forhold, herunder navnlig de ofte vanskelige kommunikationsforhold. Endvidere er bestemmelserne tilpasset den ved lov nr. 271 af 14. juni 1951 gennemførte retsplejeordning for Grønland. Opmærksomheden henledes navnlig på følgende afvigelser fra de danske bestemmelser,